

«Γένους βροτείου τὴν ἀνάπλασιν πάλαι.....» (Γεώργιος Τρυφωνόπουλος, Θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Στην υμνολογία της εορτής των Χριστουγέννων, κυριαρχεί έντονα το στοιχείο της αναδημιουργίας, πρόκειται δηλαδή για μια εκ νέου δημιουργία του ανθρώπου από τον Θεό. Τέτοια πολύ πιο όμορφη και απείρως ανώτερη από την πρώτη.

Με την ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού, έχουμε την ένωση της ανθρώπινης φύσης με την Θεϊκή, στο πρόσωπο του Ενανθρωπηθέντος Χριστού, προσλαμβάνεται ολόκληρη η ανθρώπινη φύση, χωρίς σύγχυση, χωρίς διαίρεση, χωρίς αλλοίωση. Γίνεται τέλειος άνθρωπος καθ' όλα, εκτός από την αμαρτία, αφού αυτή δεν υπάρχει και δεν ανήκει στον Θεό, είναι ξένη στην φύση Του, αλλά ταυτόχρονα είναι και Θεός. Έτσι θεώνεται ο άνθρωπος, πλέον δεν σώζεται απλά από την αμαρτία, αλλά γίνεται ένα με τον Θεό, εκπληρώνεται ο κύριος και μοναδικός σκοπός της υπάρξεώς του.

Όταν ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο, κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν. Το κατ' εικόνα δόθηκε ως δώρο, εφόσον ο άνθρωπος πλάστηκε ως εικόνα Θεού, όμως το καθ' ομοίωσιν δηλαδή την θέωση, την χάρισε ως επιλογή ελευθερίας, καρπό αγαπητικής σχέσης μαζί Του.

Στην ορθόδοξη θεολογία, η έλευση του Θεού στον κόσμο, δεν γίνεται επειδή ο άνθρωπος έπεσε στην αμαρτία, δεν είναι η αστοχία του ανθρώπου που κινεί την ενανθρώπηση, αλλά η αγάπη του Θεού. Ο Θεός δημιουργώντας τον άνθρωπο, γνώριζε την αδυναμία του, ήξερε ότι θα έπεφτε, μέσα στην δημιουργία του ανθρώπου η πτώση του αποτελεί απλά ένα επεισόδιο. Αλλιώς, θα λέγαμε ότι ο Θεός στην τελειότητα της δημιουργίας έκανε λάθος στον άνθρωπο και έρχεται να το διορθώσει. Εκείνο που ο άνθρωπος δεν θα μπορούσε να κάνει, ήταν αδύνατο για τον ίδιο, όχι για τον Θεό, ήταν να ομοιάσει προς τον Θεό. Κι αυτό γίνεται με την ενανθρώπηση του Θεού. Η αγάπη του Θεού είναι τόσο μεγάλη, που έρχεται ο ίδιος και παίρνει την ανθρώπινη σάρκα, οδηγώντας τον άνθρωπο στην θέωση, πλέον ο άνθρωπος γίνεται ένα με τον Θεό.

Το αμάρτημα δεν ήταν το μήλο, που έφαγαν οι πρωτόπλαστοι, αλλά η προσπάθειά τους να γίνουν θεοί, χωρίς τον Θεό. Το δένδρο της γνώσεως του καλού και του κακού, ήταν η γνώση του Θεού, δηλαδή η ένωση μ' Αυτόν. Όμως αυτό είναι αποτέλεσμα αυτής της σχέσης ανθρώπου-Θεού, είναι εμπειρία, κοινωνία ζωής, σχέση αγάπης. Ο Θεός δεν έβγαλε τους πρωτοπλάστους από τον Παράδεισο, αλλά αυτοί αυτοεξορίστηκαν εφόσον δεν επιθυμούσαν την κοινωνία μαζί Του. Αν ο Θεός άφηνε τον Αδάμ και την Εύα, τότε θα ήταν σαν ν' αρνούνταν τον εαυτό Του, εφόσον τους είπε ότι η γεύση αυτού του καρπού θα φέρει τον θάνατο, και θάνατος

στην ορθόδοξη θεολογία, δεν είναι τίποτα άλλο, απ' αυτήν την διακοπή του ανθρώπου από τον Θεό, που είναι πηγή ζωής. Αλλά και επειδή, θα καταπατούσε την ελευθερία τους, αφού οι ίδιοι θέλησαν να γίνουν θεοί χωρίς αυτόν.

Έτσι, στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, κρύβεται ένα υπέροχο μεγαλείο αγάπης του Θεού, τόσο δυνατής, που σέβεται απόλυτα την ελευθερία του ανθρώπου. Το «ναι» της Παναγίας, γίνεται ταυτόχρονα ναι όλων των ανθρώπων στην σωτηρία, σε μια νέα κοινωνία με τον Θεό. Ο άνθρωπος πλέον αποδέχεται τον Θεό και αβίαστα παραδίδεται στην αγάπη Του, γι' αυτό έρχεται στον κόσμο, να τον συναντήσει κι όχι μόνο να τον λυτρώσει από την αμαρτία, αλλά να του χαρίσει το καθ' ομοίωσιν, που τότε μόνος του, χωρίς τον Θεό επεχείρησε να λάβει. Με την Γέννηση του Χριστού, ο άνθρωπος αναδημιουργείται, γίνεται θεός, ανοίγει ο δρόμος για το καθ' ομοίωσιν κι αυτό είναι το πιο μεγάλο, το πιο συνταρακτικό, που τελείται στο σπήλαιο της Βηθλεέμ.

Τότε ο άνθρωπος απορρίπτει την κοινωνία με τον Θεό, τώρα ο Θεός όχι απλώς κοινωνεί με τον άνθρωπο, αλλά ενώνεται μαζί του. Η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό γίνεται αγαπητική, ο Θεός, ποτέ δεν έφυγε απ' αυτήν την σχέση με τον άνθρωπο, αλλά εκείνος απομακρύνθηκε. Σ' αυτήν την αναδημιουργία, στην θέωση, μετέχει ο όλος άνθρωπος, με την θέλησή του φτάνει στο καθ' ομοίωσιν.

Γι' αυτό έρχεται ο Θεός στον κόσμο, γίνεται άνθρωπος, παίρνει την σάρκα και μέσα στην Θεότητά του, την αφθαρτίζει, την θεοποιεί. Αυτό είναι το μυστήριο της φάτνης, εκεί βρίσκεται η ουσία της Ενανθρώπησης.

Η Γέννηση του Χριστού, δεν συμβαίνει επειδή έπεσε ο άνθρωπος, αλλά για να βρει τον δρόμο που οδηγεί στην θέωση. Κι ο δρόμος αυτός, δεν είναι απρόσωπος, μια κατεύθυνση απλώς, αλλά ο ίδιος ο Θεός, στα σπάργανα της Βηθλεέμ, γράφεται η σχέση Θεού-ανθρώπου. Σχέση ζωής, υπαρξιακή, ερωτική, μοναδική, κορυφαία ένωση, ανεπανάληπτη δημιουργία. Η σωτηρία, δεν είναι μια μηχανική εφαρμογή κανόνων, αλλά η ίδια η ζωή, η σχέση με τον δημιουργό της, που είναι ο Θεός. Με την γέννηση του Χριστού, υποχωρεί ο νόμος, οι εντολές, οι προφητείες, αυτά απλώς προμηνύουν την αυγή, τώρα έρχεται ο Ήλιος, Αυτός λάμπει, Αυτός χαρίζει το φως. Αυτός είναι ο Νυμφίος, ο μανιακός εραστής κάθε ψυχής. Αυτός είναι η Οδός, η Αλήθεια, και η Ζωή. Πρόσωπο ο Θεός και ως πρόσωπο καλεί τον άνθρωπο σε μια προσωπική σχέση. Δεν αναγκάζεται ο Θεός να γίνει άνθρωπος από την πτώση του Αδάμ, αλλά από αγάπη, χαρίζει το καθ' ομοίωσιν με το μοναδικό τρόπο, που ο άνθρωπος θα μπορούσε να το προσλάβει, αυτή η ανθρώπινη φύση, μόνο ενωμένη με τον Θεό, θα μπορούσε να ομοιάσει μ' Αυτόν.

Στην φάτνη τον αλόγων δεν φανερώνεται απλά μια ρομαντική ταπείνωση του

Θεού, προσφερόμενη για τραγούδια, παραμυθάκια και ποιήματα, αλλά ο ίδιος ο Θεός, γίνεται παιδί, πλησιάζει τόσο κοντά, ή μάλλον ενώνεται με τον άνθρωπο. Ενσαρκώνει τον μοναδικό σκοπό της υπάρξεως του ανθρώπου, που είναι η θέωση. Αυτή η αγάπη εκδηλώνεται μέσα στην ελευθερία, αν έρχονταν ως Θεός, μ' όλη την δόξα Του, θα δέσμευε τον άνθρωπο, θα τον ανάγκαζε να τον πιστέψει, ενώ τώρα του προσφέρεται σαν παιδί, τον εκπλήσσει, τον παρακινεί αβίαστα κοντά Του. Χαρίζει στον άνθρωπο την ελευθερία να τον πιστέψει, ν' αποδεχτεί την Ζωή Του. Πόσο σπουδαίο πραγματικά, ο Θεός που είναι η Ζωή κι ό,τι δεν έχει αυτόν είναι θάνατος, ν' αφήνει τον άνθρωπο να επιλέξει, κι ενώ ο ίδιος είναι ο Τέλειος, να χαρίζει στον άνθρωπο την ελευθερία να επιλέξει, την αμαρτία, την αστοχία, επειδή απλά τον αγαπά , κι αν αγαπάς κάποιον δεν τον δεσμεύεις.

Η εκκλησία δεν γιορτάζει Χριστούγεννα, η λέξη είναι μια παιδική, εμπορική πρόταση, αλλά το Μυστήριο της Σαρκώσεως του Ιδίου του Θεού. Την αναδημιουργία του ανθρώπου, κι όλα αυτά όχι 2016 χρόνια πριν, αλλά σήμερα, εφόσον δεν καταργεί τον χρόνο, αλλά τον νοηματοδοτεί, του προσδίδει οντολογικό περιεχόμενο. Σήμερα λοιπόν ο Δημιουργός, δημιουργεί πάλι από την αρχή των άνθρωπο, διαλύει την αμαρτία και δεν μένει σ' αυτό, αλλά κάνει τον άνθρωπο θεό!